

yürürlüğe girmiş bulunan Yönetmeliğin 46/a bendinde “Merdiven bodrum katlar dahil 4 (dört) kattan çok kata hizmet veriyorsa, bodrum katlar dahil tüm katlarda merdivene giriş için yangın güvenlik holü düzenlenecektir” denmesine rağmen, görev ayırım yazılarında yer alan hususlar içinde bu konuya yer verilmediği belirtilerek, uygulamada çelişki yaratan bu hususun açıklığa kavuşturulması için Yangın Holü ve Yangın Merdiveni gereken şartlar hakkında

uygulamaya esas olacak Bakanlığımız görüşü

T.C.

BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI

Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

ANKARA

SAYI : B.09.0.YFK.0.00.00.00/ 6
/1181 19
EKİM 2004

KONU : Yangın Yönetmeliği Uygulaması

DAĞITIMLI YERLERE YAZILMIŞTIR

İLGİ: ... Başkanlığı'nın 21.09.2004 gün ve... sayılı yazısı.

İlgi yazıda; ...alanındaki uygulama konusu bina projelerinin, Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik çerçevesinde incelenip onanması hususunda yazılarla bildirildiği görev ayırımından bahisle, 26.07.2002 günü yürürlüğe girmiş bulunan Yönetmeliğin 46/a bendinde "Merdiven bodrum katlar dahil 4 (dört) kattan çok kata hizmet veriyorsa, bodrum katlar dahil tüm katlarda merdivene giriş için yangın güvenlik holü düzenlenecektir" denmesine rağmen, görev ayırım

yazılarında yer alan hususlar içinde bu konuya yer verilmediği belirtilerek, uygulamada çelişki yaratan bu hususun açıklığa kavuşturulması için **Yangın Holü ve Yangın Merdiveni** gereken şartlar hakkında uygulamaya esas olacak Bakanlığımız görüşü istenilmiştir.

Konu Yüksek Fen Kurulu'nda incelenmiştir.

1) 26.07.2002 günü yürürlüğe girmiş olan "**Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik**"in 139.maddesinde, imar ve afet bölgelerinde yapılacak yapılar hakkında yönetmeliklerin, bu Yönetmeliğe aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı; 140.maddesinde, Kamu Binalarının Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik ile Belediyelerin çıkarmış olduğu bütün yangından korunma yönetmelik ve talimatlarının yürürlükten kaldırıldığı; Geçici Madde 2' de ise, imar, yapı ve afet bölgelerinde yapılacak yapılar hakkında yönetmeliklerin, ilgili idarelerce 6 ay içerisinde bu Yönetmeliğe uygun hale getirilmeleri gerektiği hususlarında hükümler mevcuttur.

Büyükşehir Belediyesi ile İlçe Belediyeleri arasında 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu çerçevesinde görev ayırımı-işbölümü, anılan Yönetmeliğin mevcut ve yeni binalara uygulanmasında aksaklıklara neden olmamalıdır.

▪ **Kaçış yolları sorunları:**

Yüksek bina, yapı yüksekliği, bina yüksekliği ibareleri 7.maddede tanımlanmış olup, yukarıda anılan Yönetmeliğin ilgili yerlerinde tanımlarına uygun olarak kullanılmıştır.

Kaçış Yolları, Kaçış merdivenleri ve Özel Durumları düzenleyen ÜÇÜNCÜ KISIM'ın İKİNCİ Bölüm'ünde **kaçış yolları** (her kattaki koridor ve benzeri geçitler dahil) 31, 32, 33, 34, 35, 36 ve 37.maddelerde düzenlenmiştir. Bu genel düzenlemenin içinde **çıkış olanakları, yangın güvenlik holü, kaçış yolları gerekleri, korunumlu iç kaçış koridorları ve geçitlerin şartları** verilmiştir.

Anılan Yönetmeliğin Üçüncü Kısım Üçüncü Bölümünde, "Kaçış merdivenleri" tanımı yapılan 38.maddesinde "... Yapının olağan merdivenlerinden yangında kullanılabilecek özellikte olanları da yangın merdiveni olarak kabul edilir " hükmü mevcuttur. 39.40.41.42.43.44.45.46 ve 47.maddelerde de "göreve özel olarak tasarlanan korunumlu" kaçış merdivenlerinin özellikleri ve ölçüleri verilmiştir.

Tanımın ikinci cümlesinden anlaşılacağı üzere, binanın olağan merdiveninin YANGINDA KULLANILABİLECEK ÖZELLİKTE (yani, birinci cümlede belirtildiği gibi, göreve özel olarak tasarlanmış korunumlu özelliği bu bölümde belirtilmiş koşullara uygun olarak sağlanmış) projelendirilip yaptırılarak, yangın merdiveni (kaçış merdiveni) ihtiyacının karşılanmasına imkan verilmiştir. Bu şekilde düşünülecek düzenlemede, **merdiven yuvasına** ve bağlı koridora açılan bağımsız bölüm kapıları, **bodrum girişi** gibi unsurlardan merdiven yuvasına (evine) ve asansör kuyusuna alev ve duman sirayetinin bu bölümdeki koşullara uygun şekilde önlenmiş olması, binanın işletilmesi süresince de devamlılığının kontrolü gerekir. Bilhassa bodrum katında bulunan kazan dairesi, yakıt deposu, sığınak, kapıcı dairesi, otopark ve yanıcı malzemelerin konulduğu depo gibi yerlerde olabilecek yangınların merdiven yuvasına sirayetinin önlenmesine büyük özen gösterilerek çözümlenmesi, kaçış merdiveni güvenliğinin en önemli sorununu oluşturmaktadır.

39. maddede hangi hallerde **ikinci çıkış'ın** tesis edileceği belirtilmiştir. İkinci çıkışın binada tesis, edilebilmesi için binalardaki bağımsız bölümlerin, büroların, odaların bir koridordan **veya koridorlardan** servis almasıyla mümkün olabileceğinin düşünülmesi gerekir. Umuma hizmet veren koridorun bulunduğu katlarda kaçış merdivenine girişte yangın güvenlik holü gerekmektedir. 48.maddedeki konut olarak kullanılan yüksek yapıda en az 2 bağımsız kaçış merdiveni şartı koridorlu katları zorunlu kılmakta olup 40. madde üçüncü fıkrasıyla uyum halindedir. Diğer kullanım sınıflarıyla ilgili olarak başka çıkış sayıları ve kaçış merdiveni şartları verilmiştir.

Bodrum kat kaçış merdivenleri başlıklı 46.maddenin üçüncü fıkrası (a) bendinden, bodrum katlar dahil yapı yüksekliğinin 4 katı geçmesi halinde **yangın güvenlik holü'nün** düzenleneceği anlaşılmaktadır. Buna göre, bağımsız bölüm veya oda kapıları çıkış kapısından kaçış merdivenine kadar kaçış koridor veya koridorlarına gerek vardır. Bina kat planları bu şekildeyse umumi hizmet veren **yangın güvenlik holü** teşkili de zorunlu olacaktır. Bina bağımsız bölümleri çıkış kapılarının doğrudan bina **merdiven evine** açılması ve bu normal merdivenin **kaçış merdiveni** olarak tertiplenebilmesi halinde, bu özel çözümlerle de **yangın güvenlik holü'ne** gerek ve imkan kalmamaktadır. Ancak, bu durumda merdiven evine açılan bağımsız bölüm kapılarının kaçış merdivenine açılan kapılara **eşdeğer düzeyde yangına dayanıklı yapılması gerekir.**

Bina bağımsız bölümleri çıkış kapılarının, mesken masuniyetinin sağlanmasını temin bakımından, kilitli yapılması zorunludur. 36.maddenin b/1 bendi de buna uygun

düzenlenmiştir. 47. madde de sadece kaçış merdiveni ve yangın güvenlik holü geçiş kapıları kilitsiz öngörülmüştür.

Sonuç olarak, **Yangın holü ve Yangın merdiveni** uygulamalarının 26.07.2002 günü yürürlüğe giren “Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” hükümlerine ve yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde yürütülmesi gerektiği görüşüne varılmıştır.

Bilgilerinizi arz/rica ederim.